

Høringsnotat til strategi 2020 fra PSL HMN

Innledningsvis skal det slås fast at avtalespesialistene overhodet ikke er nevnt i høringsdokumentet strategi 2020. Dette er spesielt bekymringsfullt fordi HMN har fått utarbeidet en omfattende handlingsplan for avtalespesialistene i 2008 der det i sammendraget fremgår at "avtalespesialistene er en viktig ressurs for HMN RHF i arbeidet med å ivareta "sørge-for" ansvaret-- og --utgjør en viktig del av HMN RHF's tilbud til befolkningen". Denne planen ble til og med vedtatt av styret i HMN samme år.

I helsedirektoratets oppdragsdokument 2009 for HMN står spesifikt på s.14 og 15 at "Avtalespesialister er en viktig brikke i spesialisthelsetjenesten. Departementet arbeider med å legge til rette for å videreføre og bygge ut ordningen. -- HMN RHF skal sørge for at avtalespesialistenes kapasitet utnyttes for å sikre tilgjengelige tjenester for pasientene og kortere ventetider. --"

En vil derfor poengtere følgende:

Avtalespesialistene er selvstendig næringsdrivende som finansieres via egenandeler, refusjonstakster og offentlige driftstilskudd og med selvstendig ansvar for sin virksomhet. Foretakets utgifter begrenses seg til driftstilskuddene og avtalespesialistene er derfor et svært rimelig spesialisttilbud for HMN. Fra 2011 skal refusjonsdelen kanaliseres øremerket via HMN

Avtalespesialistene er erfarne spesialister på overlegenivå som målretter sin virksomhet mot kostnadseffektiv produksjon. De står idag for 20-25 % av den samlede polikliniske virksomhet i HMN. Rammeavtalene med HMN regulerer virksomheten detaljert og setter i tillegg, som enestående for spesialister, normtall for antall konsultasjoner pr. år slik at HMN har produksjonskontroll. Detaljert elektronisk rapportering til SINTEF-UNIMED gir i tillegg full oversikt den enkeltes virksomhet.

Avtalespesialistene har levert aktivitetstall til NPR de 3 siste årene. Tallene for 2009 er ennå ikke klare, men tall fra 2008 og 2009 viser høy aktivitet i avtalepraksis. Tallene viser at verken diagnosesammensetning eller pasientsammensetning skiller seg vesentlig ut fra det en har ved sykehuspoliklinikkene. På landsbasis utgjør avtalespesialistene i underkant av 7 % av spesialister i offentlig spesialisthelsetjeneste, men de utfører ca 40 % av all poliklinisk virksomhet i Norge. I øyefaget utføres på landsbasis hele 70 % av alle konsultasjoner og operasjoner i avtalepraksis. Dette sier noe om effektiviteten i denne type helsevirksomhet.

For pasientene betyr en avtalespesialist at de har samme erfarne lege å forholde seg til i hele sykdomsforløpet. Det gir trygghet og forutsigbarhet. Pasientene risikerer derfor ikke, ved gjentatte konsultasjoner, å møte ulike leger med ulik erfaring slik som på en sykehuspoliklinikk eller når sykehusspesialister ambulerer. Dette er spesielt viktig for eldre og pasienter med kroniske sykdommer.

Avtalespesialistene blir i hovedsak værende yrkeslivet ut i sine stillinger. De vil ofte kunne være verdifulle tilskudd til det lokale faglige miljøet og i lokalmiljøet forøvrig.

PSL mener på denne bakgrunn at avtalespesialister bør være et naturlig og riktig førstevalg for å dekke så vel økt behov for polikliniske tjenester samt behov for ambulerende spesialisthelsetjeneste. I tillegg vil etablering av spesialisthjemler lettere kunne gi bedre geografisk spredning av spesialisttilbudet. Samlokalisering av spesialister i sentra vil kunne by på ytterligere fordeler. PSL håper at HMN i sin totale planlegging vil trekke avtalespesialistene inn når knappe ressurser skal fordeles på en mest mulig hensiktsmessig måte. Allerede i dag er flere sykehuspoliklinikker sprengt og kan med fordel avlastes av flere

avtalespesialister, noe flere poliklinikker har gitt klart uttrykk for. Det riktige må være at poliklinikkens ressurser brukes primært på de mer avanserte og ressurskrevende utredninger og behandlinger som bare institusjoner kan tilby.

Helse Sør-Øst har vært villige til å se avtalespesialistenes viktige rolle i pasientbehandlingen og satser inkluderende med å jevnlig å etablere nye hjemler. Det er å håpe at HMN på samme måte kan innse at avtalespesialistene produserer spesialisthelstjeneste av høy kvalitet på overlegenivå, og i et stort volum til en svært lav pris. Utbygging av denne tjenesten vil derfor være en vinn-vinn situasjon for alle parter.